

ارتباط مصرف استامینوفن با قند مایع نخاع در تب و تشنج

چکیده

زمینه و هدف: افزایش قند خون و مایع نخاع در تب و تشنج به‌طور شایع رخ می‌دهد. آزادسازی سریع کورتیزول و آدرنالین پس از تشنج، به‌عنوان واکنش استرس‌زا، منجر به این افزایش می‌گردد. در طی تب، آزادسازی اینترلوکین ۱ بتا، به‌عنوان سیتوکین اندوژن پیوژن منجر به مهار آزادسازی انسولین و کورتیزول می‌گردد. این حوادث می‌تواند همراهی میان غلظت قند مایع نخاع و دمای بدن در مطالعه حاضر را شرح دهد. هدف از مطالعه حاضر بررسی ارتباط مصرف استامینوفن و قند مایع نخاع در تب و تشنج می‌باشد.

روش بررسی: در مطالعه مقطعی تحلیلی حاضر، مایع نخاع ۶۲ کودک (۱۸-۳ ماه) دچار تب و تشنج آنالیزگردید. متوسط غلظت قند مایع نخاع در کودکانی که ۶ ساعت قبل از تشنج استامینوفن دریافت کرده بودند با گروهی که استامینوفن دریافت نکردند، با استفاده از تست‌های آماری T-student test و Mann-whitney test، آنالیز و با هم مقایسه گردید.

یافته‌ها: متوسط قند مایع نخاع در کودکانی که استامینوفن دریافت نکردند در مقایسه با گروه دریافت‌کننده استامینوفن، به‌طور قابل ملاحظه‌ای بالاتر بود. (82 ± 8 میلی‌گرم در دسی‌لیتر در مقایسه با 53 ± 4 میلی‌گرم در دسی‌لیتر). نتیجه‌گیری: غلظت قند مایع نخاع در کودکان دچار تب و تشنج، با مصرف استامینوفن کاهش می‌یابد.

کلیدواژه‌ها: ۱- قند مایع نخاع ۲- استامینوفن ۳- تب و تشنج

*دکتر فهیمه احسانی پورا

دکتر مریم اردلان II

تاریخ دریافت: ۱۴/۵/۸۶، تاریخ پذیرش: ۹/۷/۸۶

مقدمه

شدت تب همراهی با افزایش قند مایع نخاع دارد^(۷) از آنجائیکه کودکان تب‌دار اغلب موارد جهت کنترل تب استامینوفن دریافت می‌کنند، لذا تأثیر آن بر سطح قند مایع نخاع باید مورد ارزیابی قرار گیرد. تاکنون بجز یک تحقیق که آن هم در ایران انجام شده است، تحقیق دیگری در جهان انجام نشده است. مطالعه مقطعی-تحلیلی حاضر با هدف بررسی اثر استامینوفن بر روی قند مایع نخاع انجام گرفته است.

روش بررسی

در این مطالعه مقطعی-تحلیلی ۷ ساله که بر روی کودکان ۱۸-۳ ماه بستری در بخش کودکان بیمارستان

تب و تشنج در ۴-۳٪ کودکان رخ می‌دهد.^(۱) توصیه می‌گردد در این موارد بخصوص در اولین حمله تب و تشنج، بذل مایع نخاع جهت رد عفونت مغزی انجام گردد. در آنالیز مایع نخاع، وجود باکتری، گلبول سفید، کاهش قند و افزایش پروتئین حائز اهمیت می‌باشد. به‌طور شایع، افزایش قند خون و مایع نخاع در تب و تشنج رخ می‌دهد.^(۲و۳) متعاقب استرس ناشی از تشنج، آزادسازی سریع کورتیزول و آدرنالین منجر به افزایش غلظت قند می‌گردد.^(۳) دلیل افزایش قند مایع نخاع در طی تب، آزادسازی اینترلوکین I می‌باشد، اینترلوکین I، سیتوکین آندوژنی است که از طریق مهار انسولین^(۴و۵) و ترشح کورتیزول^(۶) منجر به افزایش قند مایع نخاع می‌گردد. برخی تحقیقات نشان داده‌اند،

این مقاله خلاصه‌ای از پایان‌نامه خانم دکتر مریم اردلان در مقطع پزشکی عمومی به راهنمایی خانم دکتر فهیمه احسانی پورا می‌باشد. I استادیار و فوق تخصص بیماری‌های عفونی کودکان، بیمارستان حضرت رسول اکرم (ص)، خیابان ستارخان، خیابان نیایش، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی-درمانی ایران، تهران، ایران. (* مؤلف مسؤول). II پزشک عمومی.